

Melleruds kommun

Förslag till Kf Budget 2020 och plan 2021 - 2022

Innehållsförteckning

Sid

Innehåll

Tidsplan	1
Förutsättningar	1
Förutsättningar – omvärld	2
Resonemang - Förslag.....	6
Driftsbudget.....	8
Vision, Nämndplan, Verksamhetsplan.....	9
Investeringsbudget	9
Kommunstyrelsens förvaltning	11
Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning.....	12
Kultur- och utbildningsförvaltningen.....	13
Socialförvaltningen	20
Förslag till beslut	25
Vision.....	26

Tidsplan

BN beslutar om förslag till budgettram	2019-04-24
Kun beslutar om förslag budgettram	2019-04-24
Sn beslutar om förslag budgettram	2019-04-24
Ksau tar emot nämndernas förslag	2019-05-07
Ksau fattar förslag till beslut	2019-05-28
MBL	2019-05-28
Ks fattar förslag till beslut	2019-06-12
Kf fattar beslut om budgetramar 2020	2019-06-26

Förutsättningar

Befolkning

Det finns tre områden demografiska data som är väsentliga vid beräkning av budgetförutsättningarna. Dels är det antalet unga i för-, grundskola och gymnasium, dels är det antalet äldre vilket påverkar omsorgsbehovet och dels är det totala antalet invånare som ligger till grund för statsbidrag och skatteintäkter.

Kommunens befolkningskurva har vänt, efter att sedan 1995 – 2013 gått från 10 623 till 8 892 invånare har kommunen ökat till dagens 9 389 invånare. Befolkningen har blivit yngre, fram till 2013 låg antalet födda runt 80-85, för att de senaste åren ligga runt 100 med en topp 2017 på 118.

För beräkning av skatt och bidrag har beräkningarna utgått ifrån en befolkning på 9 365 invånare den 1 november 2019. Det finns en osäkerhet i bedömningen av antalet invånare, in- och utflyttande motsvarar ca 10% av befolkningen, 5% ut och 5% in.

Antalet invånare och vilka invånare en kommun har stor påverkan på intäkter och kostnader. Möjlighet att styra/påverka denna utveckling borde vara en mycket prioriterad uppgift. Den avsomnade aktiviteten att undersöka vilka och varför de flyttar från Mellerud respektive till Mellerud, behöver återupptas.

Skatter och bidrag

För beräkningen har använts senaste skatteunderlagsprognos från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) (feb 2019). En oförändrad skattesats jämfört med 2019. Pga. av valets utgång och svårigheterna att skapa en majoritet och statsbudget, så finns det en osäkerhet på vilket sätt riksdagen avser att medfinansiera och stödja offentlig verksamhet. Det är uppenbart att den förändring av samhället som mottagandet av många nyanlända inneburit har påverkat förutsättningarna. Kommunens andel av de s.k. välfärdsmiljarderna har sjunkit med 10 mnkr sedan 2018 och försvinner helt under 2020. Bidraget behöver ersättas med något annat.

Räntor

Räntesats på kommunens befintliga krediter har använts 2,4 %. Beräkningen är gjord utifrån en nyupplåning på 185 mnkr under 2019 och ytterligare 70 mnkr under 2020, på nyupptagna krediter beräknas räntan till 1,5%

Övrigt

Bidraget i den mellankommunala utjämningen för LSS utgår från senaste prognos vilken ger oförändrat utjämningsbidrag jämfört med 2019.

Affärsverksamheten

Affärsverksamheterna VA, renhållning och fjärrvärme förutsätts hålla 100 % avgiftsfinansiering. För denna del av kommunens verksamhet görs ingen schablonmässig uppräknings.

Intäkter

Verksamheternas intäkter har inte schablonuppräknats, de flesta taxor har någon form av max. De specialdestinerade statsbidragen kan inte påverkas. Övriga taxor är små och påverkar finansieringsförutsättningarna marginellt. Varje nämnd/förvaltning bedömer själva hur de ska hantera konsekvenserna av riktade statsbidrag, vad händer när bidraget upphör.

Personalkostnader

I underlaget har använts en personalkostnad uppräknad med 2,5 % jämfört med budget 2019. Personalkostnadsuppräknningen fördelas schablonmässigt och ska inkludera en anpassning av personalbudgeten till faktiskt antal anställda. Det uppräknade underlaget föreslås fördelas schablonmässigt till nämnderna med 2,0 % för justeringar inom förvaltningen och att 0,5 % av utrymmet fördelas av kommunchefen för riktade åtgärder.

Löpande kostnader

I löpande kostnader inbegrips köp av varor och tjänster. Inflationen ökar och uppgår f.n. till 1,9 %. I uppräkningsunderlaget har en schablonuppräknning på 2,5 % använts för "köp av tjänst" dvs kostnader som till stor del grundar sig på personalkostnader, kostnadsökningar därutöver ska inrymmas i tilldelad ram.

Finansiella mål i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning

- A. **Investeringar ska finansieras med egna medel.** Definieras som summan av årets resultat och avskrivningar. (Vill man investera mer så krävs bättre resultat)
- B. **Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse.** Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.
- C. **Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv.** Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.
- D. **Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.** Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst uppgå till 2 %.

På grund av hög investeringsnivå för budgetåret 2020 medges undantag för mål A och C.

Avstämning av förslag och kommunfullmäktiges finansiella mål

- A. Egna medel är definierat som årets avskrivningar + årets resultat. I budgetförslaget ger detta ett finansieringsutrymme på 37,6 mnkr. Förslaget till investeringsbudget uppgår till 105 mnkr. Målet uppfylls inte. Den främsta orsaken är byggnation av särskilt boende.
- B. Soliditeten beräknas vara positiv. Målet uppfylls.
- C. Antal invånare beräknas till 9 365, vilket ger 94 mnkr i låneutrymme. Vid ingången av budgetåret beräknas låneskulden för den skattefinansierade verksamheten vara 226,3 mnkr. Låneskulden beräknas öka med 105 mnkr, varav 27 mnkr avser skattefinansierad verksamhet. Vilket innebär att målet inte uppfylls. Ytterligare upplåningsbehov 2021 och 2022 innebär att måluppfyllelsen försämras ytterligare.
- D. Resultatnivån beräknas uppgå till resultatmålet för budgetåret 2020 men inte för planåren 2021 och 2022

Antas detta budgetförslag behöver kommunfullmäktige medge undantag från mål A och mål C, orsaken är en hög investeringsnivå. Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett förvaltningen i uppdrag att se över kommunens finansiella mål i syfte att besluta om en revidering till budgetåret 2021.

Förutsättningar – omvärld

Världen

En åldrande befolkning är en global trend även om det finns stora skillnader i medellivslängd i olika delar av världen. Världens befolkning har åldrats som ett resultat av lägre födelseantal och dödsantal samt bättre hälsa och sjukvård. Enligt WHO kommer andelen av befolkningen i världen över 60 års ålder att öka dramatiskt.

Sverige

Sverige står inför en demografisk utmaning då andelen äldre i landet är hög. Vartannat barn som föds idag förväntas leva tills det blir 100 år. Det finns dock stora regionala skillnader i åldersstruktur inom landet. En stor andel av befolkningen i storstadsregionerna är i yrkesverksam ålder medan andelen äldre är stor på landsbygden. En stor del av landsbygden förlorar stora mängder unga vuxna då denna åldersgrupp ofta flyttar till storstadsregioner och/eller region-/universitetsorter.

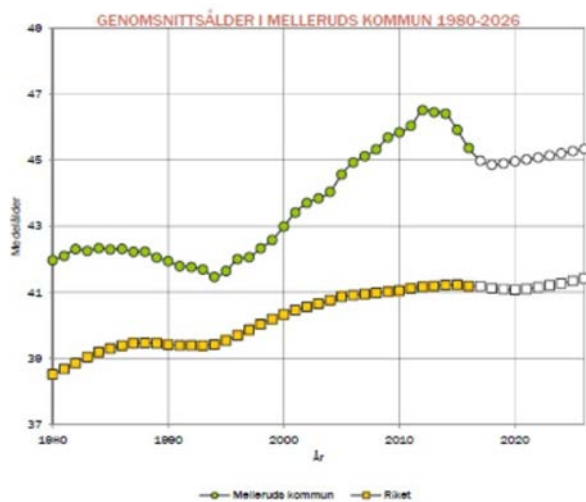
Mellerud

Sverige har i allt högre grad en äldre befolkning, där nära en tredjedel av Sveriges befolkning är över 65 år runt 2035.

För att finansiera den ökande efterfrågan på välfärdstjänster behövs fler förvärvsarbetande som betalar skatt. I Melleruds kommun har andelen i arbetsför ålder (20 - 64 år) minskat de senaste 40 åren. Minskningen av den arbetsföra befolkningen är allvarlig och sker parallellt med att efterfrågan på arbetskraft i närområdet, Göteborgsarbetsmarknadsregion, ökar. En ökad konkurrens om arbetskraften inom såväl privat som offentlig sektor förväntas.

Försörjningsbördan ökar när de som är sysselsatta behöver försörja fler individer. Detta ställer stora krav på prioritering av de offentliga resurserna och servicen till medborgarna kan komma att behöva förändras och omprioriteras.

De senaste årens stora invandring till Sverige och Mellerud har minskat. Den stora inströmningen har på kort tid ökat behovet av samhällsinsatser och kan bidra till ökad polarisering och segregation. Inflyttningen har medfört en växande andel med utländsk bakgrund i Melleruds kommun, vilket på olika sätt påverkar kommunens verksamheter.

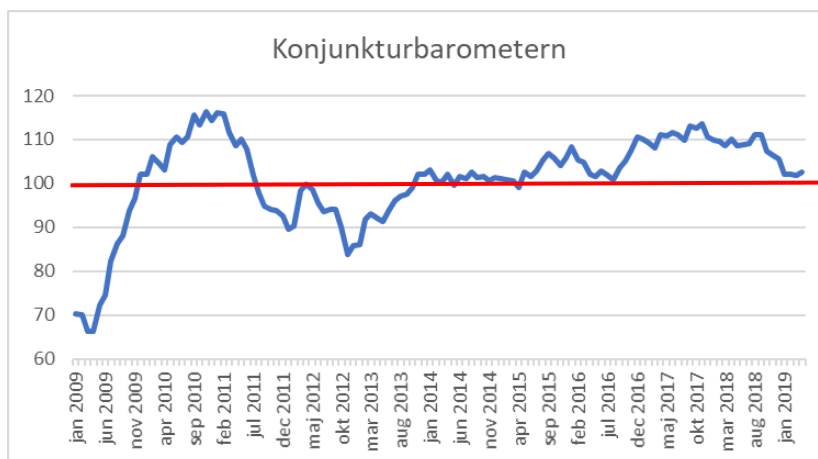
Antalet invånare i Mellerud har fortsatt att öka, i juni 2019 uppgår antalet till 9 385 invånare.

Antalet invånare är en viktig faktor vid beräkning av finansieringsförutsättningarna. I detta underlag har vi utgått från att antalet invånare den 1 november 2019 uppgår till 9 365 och är oförändrat under planperioden.

I det fall Mellerud har samma demografiska utveckling som övriga kommunsverige, innebär en ökning med 100 invånare en nettoförändring av inkomst- och kostnadsutjämnningen med 5,4 mnkr år 2020

Befolkningsförändringen 2018 var fördelat på -23 invånare födelsenettet var -46 och flyttnettot var 16, justeringar 7.

Konjunkturen

Konjunkturbarometern är en rapport som sammanställer företagens och hushållens syn på ekonomin. Rapporten publiceras varje månad. Vidstående diagram är hämtat från konjunkturinstitutets mätningar i april.

Tillverkningsindustrins konfidensindikator steg marginellt i april och pekar fortsatt på ett starkare läge

än normalt. Starkast är signalerna från konsumtionsvaruindustrin men även investeringsvaruindustrins konfidensindikator ligger på en nivå klart över det historiska genomsnittet. Insatsvaruindustrin rapporterar däremot om ett något svagare läge än normalt.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet ändrades inte nämnvärt i april och överstiger fortsatt det historiska genomsnittet. Byggföretagen är jämförelsevis nöjda med innevarande orderstock vilket förklarar att konfidensindikatorn överstiger 100. Förväntningarna på utvecklingen framöver är däremot pessimistiska. Särskilt pessimistiska är företagen om utsikterna på byggmarknaden på ett års sikt.

Detaljhandelns konfidensindikator steg 4,4 enheter i april och överstiger åter det historiska genomsnittet. Såväl sällanköps- som motorfordonshandel bidrog till uppgången medan dagligvaruhandeln rapporterar om ett ungefär oförändrat läge.

Tjänstesektorns konfidensindikator föll tillbaka marginellt efter förra månadens relativt kraftiga uppgång. Indikatorn pekar därmed på ett något svagare läge än normalt i tjänstesektorn.

Hushållens konfidensindikator steg 1,8 enheter i april, till följd av en mer optimistisk syn på den egna ekonomin. Hushållens syn på den svenska ekonomin fortsätter att vara klart mer pessimistisk än normalt. Källa: Konjunkturinstitutet

Arbetsmarknad- och Integration

Arbetsmarknadsenheten ansvarar för kommunens insatser runt arbetsmarknads- och integrationsfrågor. Huvuduppdraget är att bidra till att kommunens invånare har en så hög sysselsättningsgrad som möjligt.

Utifrån de nationella prognoser som finns inom området, bedömer enheten att sysselsättningen kommer fortsätta öka även under år 2019. Skillnaden mellan arbetslösheten mellan inrikes och utrikes födda är stor, nivån är tre gånger högre bland de utrikes födda.

Antal öppet arbetslösa och i program	2020	2019	2018	2017
Öppet arbetslösa (16 – 64 år)	8%	9%	10 %	11,4 %
Utrikesfödda	30%	43 %	45 %	47,6 %

(Röda siffror = prognos)

Kommunens mottagande av nyanlända bedöms till att hamna på ca 100 personer för år 2019, vilket innebär något färre än 2018. De nyanlända som kommer till kommunen idag är till 70% anknytningsanhöriga ca 30% inflyttning från andra kommuner. Detta gör att vi förväntar oss en fortsatt inflyttning och mottagande under år 2019.

Totalt sett bedömer Arbetsmarknadsenheten att förändringarna på den öppna arbetslösheten i Mellerud kommer vara små under år 2019, men med tanke på ett antal större projekt som startar under 2019 bedöms den öppna arbetslösheten sjunka markant under 2020.

Oro

Det finns f.n. en oro i omvärlden för stigande räntor, sprickande bubblor och därtill hotet om handelshinder i form av skyddstullar.

Det kan tyckas ligga långt från Mellerud, men med större låneskuld och vårt beroende av bidrag från utjämnningssystemen kommer även kommunens verksamhet att påverkas. En ökning av räntan med 1% ger behov av att minska andra kostnader med ca. 5 mnkr. Det motsvarar ca 10 årsarbetare med genomsnittslön.

Skattekraftsprognos

Vid beräkningarna av framtida finansieringsförutsättningar används en skattekraftsprognos från Sveriges- kommuner och landsting. Den prognos vi använt oss av är SKL prognosen för maj:

%	2018	2019	2020	2021	2022
SKL maj	3,6	3,0	3,1	3,1	3,7
Reg april	3,9	3,1	3,2	3,5	3,8
ESV mar	3,6	3,3	3,5	3,1	3,1
SKL feb	3,6	2,9	2,9	3,8	4,0

Jämfört med den prognos vi presenterade i februari (cirkulär 19:6) har vi reviderat upp skatteunderlagets ökningstakt 2019–2020 men justerat ner utvecklingen 2021–2022. Ny statistik visar att utvecklingen på arbetsmarknaden under slutet av 2018 var starkare än vi räknade med i februariprognosen. Det innebär att 2019 startar på en högre sysselsättningsnivå än enligt vår förra bedömning och har bidragit till en ljusare syn på sysselsättningen den närmaste tiden. För 2021–2022 har vi nu en svagare utveckling av arbetade timmar än i februarikalkylen. Det beror delvis på att en större del av den ökning vi förutsåg i förra prognosen redan har inträffat, men påverkas också av Statistiska centralbyråns nya befolkningsframskrivning.

Jämfört med våra beräkningar i februari dämpas skatteunderlagstillväxten hela perioden av att vi nu räknar med lägre lönehöjningar. Det beror på att en sedan länge bestående låg löneökningstakt i förhållande till konjunkturläget föranlett en nedrevidering av de löneökningar vår kalkyl utgår från. Detta medför även lägre indextal för inkomstanknutna pensioner, vilket förstärker effekten på skatteunderlaget. Sett över hela perioden visar regeringens prognos mer än en procentenhet större ökning än SKL:s, en stor del av skillnaden uppstår 2018 och 2021. Regeringens större ökning 2018 beror på högre sociala ersättningar och inkomst av näringsverksamhet.

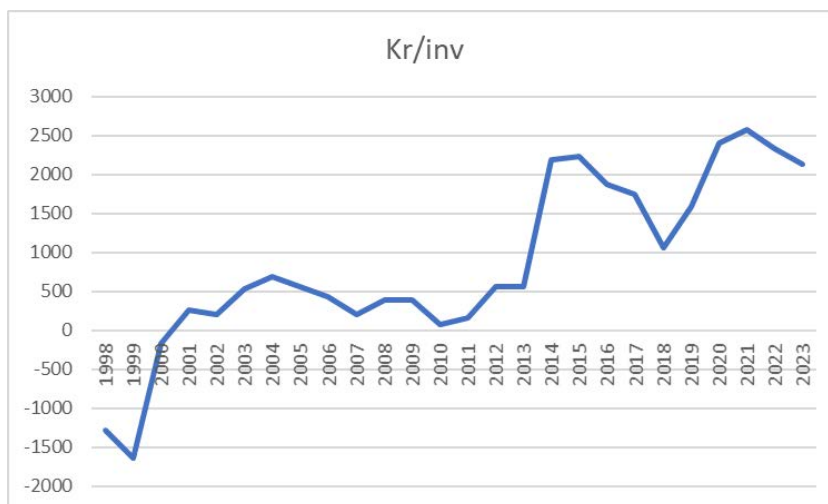
Att regeringen räknar med större skatteunderlagstillväxt än SKL 2021 förklaras av att regeringen förutsätter en mer ihållande, och totalt över perioden större, sysselsättningsuppgång. SKL:s prognos utgår dock genomgående från något större löneökningar än regeringens, vilket håller tillbaka skillnaden. Källa: SKL

Det kommer flera prognoser under året. SKL presenterar en ny skatteprognos i slutet av augusti.

Kostnadsutjämning

Ett förslag till ny/uppdaterad kostnadsutjämning är ute på remiss. Remissvaren ska vara Finansdepartementet tillhanda senast 17 maj. Utredaren skriver "att förändringen föreslås genomföras 2020, vilket ställer krav på en snabb beredning i regeringskansliet". Mer sannolikt är att ett justerat förslag genomförs 2021.

Utredaren skriver att nuvarande kostnadsutjämning omfördelar från kommuner med stark socioekonomi, tät bebyggelse och stor befolkning till kommuner med svag socioekonomi, glesbebyggelse och liten befolkning. Förslaget förstärker denna omfördelning. I utredningen jämförs utfallet i nuvarande modell 2018 med ett utfall vad som gällt om förslaget varit genomfört. Mellerud hade fått ett ökat bidrag med 1 156kr/invånare, vilket hade motsvarat cirka 10,8 mnkr.

Det är stora svängningar mellan åren i kostnadsutjämningsystemet, diagrammet nedan visar t.ex. att skillnaden mellan bidraget 2015 och 2018 är -1 170 kr/inv. och skillnaden mellan 2018 och 2020 är +1 350 kr/inv. i nuvarande modell. Det går inte att med någon säkerhet dra slutsatsen att förslaget ger en permanent nivåökning på Melleruds bidrag.

Fastighetsavgift

Fastighetsavgiften och dess förändringar tilldelas fr.o.m. 2008 kommunerna. Inledningsvis så fick kommunerna dela på rikets intäkter från fastighetstaxeringen med samma belopp per invånare. Staten minskade sina statsbidrag till kommunerna med samma belopp, ett nollsummespel. För att kommunen ska kunna få ytterligare intäkter från fastighetsavgiften krävs att fastighetsvärdet ökar och/eller att fler bostäder uppförs. För kommuner där taxeringsvärdena är lägre än den som ger maxavgift har denna förändring varit positiv. (för den enskilde fastighetsägaren kan uppfattningen vara den motsatta). Staten betalar ut avgiften preliminärt och många kommuner har stora fordringar på staten, för Melleruds del var fordran 13,1 mnkr vid bokslut 2018.

Flyktingar

Det råder en stor osäkerhet om väldigt mycket kring den stora volymen flyktingar. F.n. sker en stor omflyttning av asylsökande, hur detta kommer att påverka förskola, skola och IFO är oklart. I budgetförslaget finns utökad förskoleverksamhet och förväntat behov av fler skollokaler. Under främst 2016 men även tidigare har statens bidrag överstigit kostnaden, det har inneburit att kommunen har fått möjlighet att göra en bokföringsmässig avsättning för kommande kostnader.

Uppkomna kostnader för flyktingverksamheten kommer att finansieras med hjälp av denna avsättning. Det gäller t.ex. kostnader för integrationsverksamhet, extra kostnader för SFI, utökade lokaler för förskola och skola, försörjningsstöd men även Överförmyndarens kostnader för flyktingar. Avsättningen fylls på under året med etableringsersättning mm. Denna hantering föreslås att bestå så länge det finns medel avsatta. I dagsläget görs bedömningen att samtliga

extrakostnader för mottagna nyanlända kommer att täckas under 2019. Definitionen av en nyanländ är en person som varit i Sverige mindre tid än tre år. Vid bokslutet 2018 uppgick avsättningen av förbetalda statsbidrag "flyktinpåsen" till 20 mnkr, den del som inte förbrukas 2019 kan användas 2020. F.n. bedöms detta belopp vara 12 mnkr. Det är en mycket osäker siffra och baseras på uppfattningen att antalet nyanlända 2019 blir ungefär lika många som kom 2018, dvs 100 st.

Resonemang - Förslag

Inför budgetarbetet 2020 har kommunens nämnders presidier tillsammans med kommunchefens ledningsgrupp haft presidiedialog i enlighet med kommunens nya styrprinciper. Presidiedialogen gav kommunchefens ledningsgrupp följande förutsättningar för framtagning av tjänstemannaförslag till budget 2020.

Inför 2020 och planåren finns flera stora osäkerheter som påverkar kommunens kostnader, dels är det pågående arbetet med att få "kontroll" på kostnadsutvecklingen inom IFO. Dels är det hur det nya äldreboendet påverkar kommunens kostnader för äldreboendena. Omflyttning till de nya äldreomsorgsplatserna ger en unik möjlighet att se över gamla sanningar om hur man ger den bästa omsorgen.

Budgetår 2020	
Oförändrad skatt	
Inflationskompensation	0%
Kompensation "köp av tjänst"	2,5%
Löneökning	2%
Riktad lön	0,5%
Antal invånare	9 365
Snittränta	2,4%
Låneskuld 2020	401 mnkr

En fråga som diskussionerna gång på gång återkommer till är vilka lokaler som är eller kan bli tillgängliga. En lokalutredning pågår för att klargöra behov och tillgång. Det gäller Bergs, Telaris, Karolinen, Älvan, Tekniska förvaltningen, Mellbo, Kommunhus, särskilda boenden, m.fl. Några delar kommer att få sin lösning i år andra får vänta till 2020 och senare.

Uppfyllande av direktiv

Genom att utnyttja de sista delarna av avsättningen av förskottsbetalade statsbidrag för flyktingverksamheten med flera åtgärder, så finns det ett tjänstemannaförslag till budget 2020 som så långt möjligt uppfyller de direktiv som gavs vid presidiedialogen. Förslagen till åtgärder är inte politiskt styrda eller förankrade. Värdering av om föreslagna åtgärder är politiskt genomförbara eller inte överläts till politiker att bedöma. Kommunchefens ledningsgrupp bedömer att föreslagna åtgärder är praktiskt genomförbara och ger beräknade resultat. Åtgärderna beskrivs mer utförligt i förvaltningschefernas avsnitt. Direktiven är långt ifrån uppfyllda för planåren 2021 och 2022.

Kommunchefens ledningsgrupp identifierar IFO och även äldreomsorgen som de områden där det behövs åtgärder för att sänka kommunens kostnader. Kostnaden för kommunens IFO var 2017 10 mnkr över referenskostnaden, för äldreomsorgen var kostnaden 15 mnkr över referenskostnaden.

En mycket konstruktiv genomgång av socialförvaltningens verksamhet har skett, åtgärderna bedöms innebära att det inte behövs någon utökning av ram för 2020. Det nya äldreboendets lokalkostnader ryms i ramen, åtgärder inför och under planåren kan förutsatt beslut, ge sänkta kostnader för kommunens äldreomsorg och fastighetsförvaltning samt positiva effekter på kvalitén. Samordning och förändrat utnyttjande av lokaler innebär att Bergs inte behöver så stor ombyggnadskostnad, bättre utnyttjande av Karolinen, utrymme för utökad barnomsorg samt på sikt möjlighet för Melleruds bostäder att utöka antalet lägenheter på Älvan.

Kommunens verksamhet inom kultur- och utbildningsförvaltningen har inlett kostnadssänkande åtgärder redan 2019 med 7 mkr och fortsätter 2020 med ytterligare 5 mkr. Åtgärderna är mer av typ "hyvling". En av orsakerna är att kostnaderna för denna del av kommunens verksamhet inte sticker ut i förhållande till andra kommuner. Under 2020 förutsätts 16,3 mkr av förvaltningens verksamhet finansieras via etableringsstöd, siffran är osäker.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kostnader för den skattefinansierade delen saknar jämförelser med andra kommuner på motsvarande sätt som skola och äldreomsorg. Det finns heller ingen del i utjämningsystemet som kan ge oss vägledning i verksamhetens omfattning eller kvalitet. Kostnaderna är knutna till de lokaler, gator, vägar, parker etc. som kommunen väljer att ha. När kommunfullmäktige beslutar om en ny gata, fastighet etc. så innebär det att kapitalkostnaderna

ökar, drift- och underhållskostnader ökar. Utökas inte förvaltningens anslag så innebär det att den utökade kostnaden måste täckas genom en sänkning av befintligt underhåll.

Inför budgetåret 2016 infördes ett anslag på 3,3 mkr till Kommunstyrelsen för att snabbt kunna balansera ökade kostnader beroende på flyktingmottagningen antingen inom skolan eller socialförvaltningen. Anslaget sänktes inför 2019 med 1 mkr och i detta förslag med ytterligare 1,5 mkr inför 2020 och ytterligare 0,5 mkr inför 2021.

Förslag till hantering av planåren

Föreslagna åtgärder, främst vad gäller lokaler för äldreomsorg och barnomsorg ger möjlighet att sänka kostnader jämfört med budget 2019. Inflationstäckningen är beräknad till 1% och lönekostnadsutrymmet ligger kvar på 2 + 0,5%.

Större åtgärder för att rymma verksamheten inom ram.

	Ramförändring	Beskrivning
Gemensamma kostnader	- 2 000	
	- 1 500	Ks oförutsedda
	- 500	Diverse hyvling
Samhällsbyggnadsförv.	- 2 000	Ingen kompensation
	-2 000	Ingen kompensation för effekter av investeringsbeslut
Plan- och bygg	0	
	0	Restriktivitet
Kultur och utbildningsförvaltningen	- 5 000	
Alla verksamheter	- 5 000	Se åtgärdslista
Socialförvaltningen	-7 700	
Samtliga sektorer	-7 700	Åtgärder för att anpassa till ram
Ängenäs	0	Ökade kostnader hanteras inom äldreomsorgen, alternativ 1
SUMMA	-16 700	

Nämnd/förv	Ram 2019	Schablon och justeringar	Förändring 2019	Ram 2020
Kf	2 456	34	0	2 490
KsAdm	55 378	2 551	-2 000	55 929
KsSam	26 910	420	0	27 330
Bn	2 704	57	0	2 761
Kun	216 465	3 829	0	220 294
Sn	289 592	6 110	0	295 702
	593 505	12 317	-2 000	603 822

Med dessa åtgärder beräknas nettokostnaderna öka med 0,9%.

Driftsbudget

Efter att tjänstemannaförslaget presenterades för presidier och partigrupper, samtliga nämnder har haft en dialog med till budgetberedningen (Ksau) den 7 maj. Samtliga nämnder ska senast till kommunstyrelsens möte 12/6 protokollföra att budget 2020 varit uppe för diskussion.

Åtgärderna i budgetförslaget för 2020 bedöms inte räcka till för planåren 2021 och 2022. För att inte hamna i en situation som innebär en kraftig inbromsning föreslås en längre planeringshorisont.

Resultaträkning					Kassaflödesanalys				
Belopp i Mnkr	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Belopp i Mnkr	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	196,5	197,1	197,7	198,2	Periodens resultat	-0,7	12,6	-1,1	0,0
Kostnader	-781,9	-787,2	-802,8	-815,7	Avskrivningar	25,3	25,3	25,3	25,3
Avskrivningar	-25,3	-25,3	-25,3	-25,3	Kortfr. Skulder/fordringar	-15,3	-10,2	-0,1	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	-610,7	-615,4	-630,4	-642,8	Löpande verksamhet	9,3	27,7	24,1	25,2
Skatteintäkter	378,0	390,5	402,6	417,5	Investeringsverksamhet	-169,3	-134,0	-53,2	-40,0
Statsbidrag & utjämning	199,6	212,7	210,9	210,0	Finansieringsverksamheter	155,0	105,0	25,0	20,0
Extra statsbidrag	13,3	7,9	0,0	0,0	- varav nyupplåning	155,0	105,0	25,0	20,0
Fastighetsavgift	21,7	21,9	21,9	21,9	- varav Inv.bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatt & bidrag	612,6	633,0	635,4	649,4	Periodens kassaflöde	-5,0	-1,3	-4,1	5,2
Räntenetto	-2,6	-5,0	-6,1	-6,6	Likvida medel				
Periodens resultat	-0,7	12,6	-1,1	0,0	Vid periodens början	21,5	16,5	15,2	11,1
					Vid periodens slut	16,5	15,2	11,1	16,3
Balansräkning					Avstämning finansiella mål				
Belopp i Mnkr	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Belopp i Mnkr	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Tillgångar					A. Investeringar ska finansieras med egna medel				
Anläggningstillgångar	663,2	771,9	799,8	814,5	Avskrivningar	25,3	25,3	25,3	25,3
Omsättningsstillgångar	94,8	93,5	89,4	94,6	Resultat	-0,7	12,6	-1,1	0,0
- varav likvida medel	16,5	15,2	11,1	16,3	Investeringar inkl bidrag	-169,3	-134,0	-53,2	-40,0
Summa tillgångar	758,0	865,4	889,2	909,1	Mål = positiv	-144,7	-96,1	-28,9	-14,7
Skulder					B. Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelse				
Eget kapital	295,2	307,8	306,8	306,8	Soliditet inkl ansvarsförbind	12,8%	13,1%	13,0%	13,1%
Avsättningar	11,7	11,5	11,3	11,2	Mål = positiv	>0	>0	>0	>0
Långfristiga skulder	315,6	420,6	445,6	465,6	C. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga				
Kortfristiga skulder	135,5	125,5	125,5	125,5	Långfristiga lån	296,3	401,3	426,3	446,3
Summa skulder	758,0	865,4	889,2	909,1	Varav affärsverksamhet	100,0	137,5	165,0	191,6
Pensionsskuld	198,3	194,2	191,0	187,3	Varav skattefinansierad vht.	196,3	263,8	261,3	254,7
					Antal invånare	9 365	9 365	9 365	9 365
					Låneskuld per invånare	21,0	28,2	27,9	27,2
					Mål = <10	< 10	< 10	< 10	< 10
					D. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag				
Resultatutjämningsreserv. Maxbelopp = 4% av skatt o bidrag					Resultat	-0,1%	2,0%	-0,2%	0,0%
2018	2019	2020	2021		Mål	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Ingående värde	24,5	24,5	25,3	25,4					
Årets förändring	0,0	0,8	0,1	0,6					
Utgående värde	24,5	25,3	25,4	26,0					

I ovanstående resultaträkning är 2021 – 2022 års budgetramar schablonuppräknad med 1 % löpande kostnader och personalkostnaderna 2,5 %. Resultatmålet för perioden är satt till 2 %.

Vision, Nämndplan, Verksamhetsplan

Visionen pekar ut riktningen för Melleruds kommun

Kommunfullmäktige har antagit en vision för Melleruds kommun. Visionen återfinns i slutet av dokumentet. Visionen gäller tills Kommunfullmäktige beslutar något annat, visionen innehåller fem inriktningsmål:

- alltid sätta medborgaren i centrum
- vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- erbjuda god livskvalitet
- prioritera barnfamiljer och ungdomar
- erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt

Enligt den nya styr och ledningsplanen så ska kommunfullmäktige pröva visionen och anta kommunfullmäktige mål för innevarande mandatperiod och för första året i det näst kommande. Nämnderna ska sedan undre hösten besluta om nämnds specifika mål baserat på kommunfullmäktige målen.

Utifrån dessa nämndspecifika mål har nämnderna beslutat om mål för sin verksamhet, verksamhetsmål kan förändras varje budgetår och måluppfyllelsen stäms av vid delårsbokslut och bokslut. Eftersom Kommunfullmäktiges nämndspecifika mål gäller i fyra år så kan en total avstämning först göras i samband med årsredovisning efter sista året i mandatperioden.

Verksamhetsmålen ska tillsammans med kommunens finansiella mål leda fram till god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktiges styrning genom Nämndplanen

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret i målarbetet.

Nämndplanen är ett samlingsdokument som i huvudsak är en uppdragsbeskrivning till respektive nämnd. Nämnderna får i uppdrag att ge förslag på mål men det är kommunfullmäktige som fastställer dem. På detta sätt involveras respektive nämnd med sin specialkompetens men det är fortfarande kommunfullmäktige som äger frågan. Varje respektive Nämndplan ska innehålla mål, anvisningar, direktiv samt budget för nämnden.

Nämnden beskriver en budget som anger vad som ska åstadkommas, när i tiden det ska ske och hur resurserna ska fördelas. Den ska ange tydliga, mätbara och målsatta indikatorer för de verksamheter som nämnden ansvarar för. Det måste tydligt framgå vad som fordras för att man ska ha uppfyllt målen och hur uppföljningen ska ske. Budgeten ligger till grund för verksamhetsplanerna och detaljbudgeten.

Nämndens styrning genom en verksamhetsplan

Verksamheten erhåller sitt uppdrag genom en verksamhetsplan som talar om vad politikerna vill ha utfört. Verksamhetsplanen beskriver uppdraget genom verksamhetsmål.

Nämnden styr med verksamhetsmål. I nämndernas verksamhetsmål har politikerna översatt kommunfullmäktiges inriktningsmål till sin verksamhet. Nämnderna konkretiserar helt enkelt de prioriterade målen genom att bryta ned dem så att de blir tydligare för den egna verksamheten. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram verksamhetsmål men det är nämnderna som fastställer dem

Investeringsbudget

Det är flera stora investeringar på gång, trots att flera är fördelade på mer än ett år så kommer det inte att vara möjligt att uppfylla mål A att investeringar ska finansieras med egna medel. Låneskulden ökar med 110 mnkr perioden 2020 - 22 och uppgår därefter till 436 mnkr, 245 mnkr avser skattefinansierad verksamhet och 191 mnkr avgiftsfinansierad verksamhet. Ett fåtal justeringar föreslås utifrån tidigare beslutad plan. Lägre anslag för ombyggnation av Bergs, framflyttning av kommunentré samt bygge för samhällsförvaltningen vid förrådet. Ingen investering har rätt att påbörjas utan igångsättningstillstånd från ansvarig nämnd.

	Objekt	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
	Övergripande	200 000	900 000	900 000	300 000
	Tekniska övergripande	200 000	300 000	300 000	300 000
	Torg/Parker		600 000	600 000	
	Gatu och parkverksamhet	10 700 000	8 100 000	6 400 000	6 400 000
100	Nya eller utbyte komponenter	400 000	400 000	400 000	400 000
	Ny lekplats vid Ängenäs		700 000		
	Uppdatering av lekplatser	300 000	300 000	300 000	300 000
	Tillgänglighetsanpassningar	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Reinvestering asfalt	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Expl	Utbyggnad Sapphult	1 500 000	1 000 000		
	Utbyte Gatubelysning	500 000	500 000	500 000	500 000
	Asfalt + belysning gata Ängenäs boende	300 000			
	GC-vägar Ängenäsgatan-boendet	1 000 000			
	GC-vägar Ängenäs gamla tomten-2178	300 000			
	Ängenäs Cirkulationsplats	1 700 000			
	Förråd och Service	200 000	500 000	200 000	200 000
	Nya eller utbyte komponenter	200 000	200 000	200 000	200 000
	Eljusspår belysning		300 000		
	Kostverksamhet	230 000	100 000	100 000	100 000
	Inventarier kök	230 000	100 000	100 000	100 000
	Lokalvårdsverksamhet	175 000	100 000	100 000	100 000
	Maskininvestering	175 000	100 000	100 000	100 000
	Fastighetsverksamhet	56 200 000	11 250 000	12 500 000	12 500 000
	Nya eller utbyte komponenter	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
	Särskilt boende	41 000 000			
	Utbyte av tak mm	2 450 000			
	Blåklinten boende	50 000	750 000		
	Ny entré kommunhus			5 000 000	
	Bergs sjukhem, projektering	200 000			
	Ombyggnad Bergs korttids	7 500 000	8 000 000		
	Kommunförråd, kallförråd	2 500 000			
	Kommunförråd, kallförråd	1 000 000	1 000 000		
	Om -Ny byggnad förrådet framflyttat 22-23	0	0	6 000 000	11 000 000
	Socialnämnden	300 000	300 000	300 000	300 000
	Inventarier	300 000	300 000	300 000	300 000
	Byggnadsnämnden	350 000	0	0	0
	Primärkarta	350 000			
	Kultur- och utbildningsnämnden	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
	Datorer -inventarier IKT	800 000	800 000	800 000	800 000
	Skolmöbler	500 000	500 000	500 000	500 000
	SUMMA skattefinansierad verksamhet	69 655 000	22 550 000	21 800 000	21 200 000
	VA-verksamhet	34 050 000	28 550 000	-1 650 000	-1 650 000
	Nya eller utbyte komponenter	1 850 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000
8273	Sanering ovidkommande vatten	14 200 000	14 700 000		
	VA ledningar	18 000 000	12 000 000		
	Upperud VA ledning intäkter			-3 000 000	-3 000 000
	Backa-Sällsäter intäkter			-500 000	-500 000
	Renhållning	450 000	250 000	250 000	250 000
	Nya eller utbyte komponenter	250 000	250 000	250 000	250 000
	Utredning Kretsloppspark	200 000			
	Fjärrvärme	3 100 000	100 000	100 000	100 000
	Nya eller utbyte komponenter	100 000	100 000	100 000	100 000
	Ny panna Klacken	3 000 000			
	SUMMA taxefinansierad verksamhet	37 600 000	28 900 000	-1 300 000	-1 300 000
	TOTALSUMMA	107 255 000	51 450 000	20 500 000	19 900 000
	Varav nya eller utbyte komponenter	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000

Kommunstyrelsens förvaltning

Förutsättningar

Anslag i budget 2020 är att kommunstyrelsens förfogande anslag minska med 1 500 Tkr samt att kommunstyrelseförvaltnings budgetram sänks med 500 Tkr

Utveckling

Finansieringsförutsättningarna ser ut att försämrats under planperioden. För att kunna möta framtida försämringar utan stora skatteökningar måste vi ställa om. Dels genom att använda den nya tekniken men det kommer även kräva framtida tuffa beslut om hur kommunens organisation ska se ut. Digitaliseringen i kommunen går saktare än förväntat och beror till hög del att det inte finns tillräckligt med resurser för att kunna genomföra digitaliseringar.

Under de senaste åren har det blivit allt mer svårt att rekrytera vissa kompetenser vi ser att detta problem kommer att fortgå i framtiden. Situationen kan bli förödande för kommunen om löneökningarna måste hållas tillbaka på grund av ekonomiska förutsättningar. Det finns stor risk att vi kommer tappa personal samtidigt ha svårt att rekrytera personal. För att kunna ha attraktiva arbetsplatser kommer vi fokusera mycket på god arbetsmiljö och kommunikation. Lyckas upphandling av nytt löner och HR system kommer implanteringen att ske under 2020 vilket kan leda till ökade kostnader.

För 2020 beräknas att kommunens översiktsplan är antagen. Det kommer finnas behov av att göra en fördjupad översiktsplan för att visa hur kommunen kan växa öster om köpingekärnan. Kommunen har idag inte riktigt god planberedskap för att kunna hänga med i utvecklingen och tillhandahålla attraktiv byggbar mark behöver nya detaljplaner tas fram. Det kommer att behövas medel för att kunna genomföra för fördjupade översiktsplanering och detaljplaner processer. Stort arbete har redan påbörjats och kommer fortgå. Ett arbete med näringsplan ska slutföras och beslutas under början av 2020. Inriktningsbeslut på hur Melleruds kommuns besöksnäring ska utvecklas behöver beredas. Processen med att ta fram hållbarhetsmål för ägarkommunerna till Dalslands miljö och energiförbund kommer vara klar eller i sluttampen för att sedan kunna antas av kommunfullmäktige under våren 2020.

Ett nytt avtal med Miljö och hälsönämnden ska vara framtaget och beslutat. Med Melleruds svaga socioekonomiska läge är arbetet med folkhälsa särskilt viktigt. 2020 är vad vi vet det sista året med medel från Tillväxtverket när det gäller ökad samverkan för barn och ungdomar i syfte att stärka deras förmåga att klara vuxenlivet. Mellerud har ett riktigt föreningsliv. Föreningslivet är en viktig kugge i det goda samhället kanske allra viktigas för barn och ungdomars utveckling och fostran. Melleruds kommun saknar strategiskt arbete med civilsamhället och kommuner inte kunna arbete tillfredställande med detta i och med den minskade budgetramen.

Det nya ekonomisystemet kommer att gå i skrapdrift 2020.

Enligt överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar kommer. Ska krigsplaceringen av personal och krigsorganisation vara klar under 2020. Just nu inväntar vi vägledning och planeringsförutsättningar från MSB.

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning

Förutsättningar

Anslag i budget 2020 är oförändrad mot 2019 men har schablonuppräknats för köp av externa tjänster.

Förväntad utveckling av förvaltningens uppdrag

Samhällsbyggnadsförvaltningen hanterar idag en mängd olika ärenden av spretig karaktär i en slimmad organisation. I nuläget råder en situation i samhället som gör att vi har en mycket hög investeringstakt med nya projekt. Detta ger förvaltningen en extra hög belastning.

Ett flertal större projekt pågår eller väntar på att startas i skrivande stund. Här kan nämnas särskilda boendet på Ängenäs, infrastruktur Västerråda, utbyggnad av Nordalsskolan, omfattande ledningsarbeten för ovidkommande vatten, ny intagsledning vid Vita Sannars vattenverk, utbyggnad med VA i Upprud, renovering av Strömbron, samt ny gatumiljö vid Rådahallen. Utöver dessa exempel så är det många mindre projekt på gång och det tillkommer alltid ytterligare projekt löpande.

I samband med alla investeringsprojekt så är det viktigt att få med finansieringen i samband med beslut om att starta projektet. Detta har inte fungerat fullt ut på sista tiden. Ett flertal stora projekt som utfördes 2019 kommer att aktiveras och påverka 2020 med kraftigt ökade kapitalkostnader. Här kan nämnas köp av fastigheterna Bråna och Källstorp, infrastruktur Västerråda, renovering av Strömbron, gatuprojekt kring Ängenäs, div. fastighetsprojekt. Detta är projekt som kommer att finansieras genom befintlig drift eftersom de inte genererar några intäkter. Totalt kommer dessa investeringar att belasta förvaltningen med 2 miljoner. Utöver detta kommer utökade driftkostnader för nya gator.

För 2020 så är planen att denna nerdragning kommer att läggas på Gata/Park samt Fastighet. För att minimera övriga kostnader så vill vi ta bort servering av mat på Karolinen. Denna service har vi idag ingen ersättning för. Här är det upp till Socialtjänsten att välja vilken lösning man vill ha för de boende. Här kommer vi att spara 190 tkr.

Förvaltningen kommer fortsätta sitt arbete med att få tydligare struktur i arbetet. Ett mål är att hitta en effektivare hantering av vissa ärenden. Här finns förslag på att kunna använda handläggrobot till vissa tjänster för att öka effektiviteten samt att ge snabbare service. Här väntar vi på att få stöttning av IT-avdelningen. Energibesparing är ett område som vi mer aktivt behöver jobba med. Här finns det potential att både minska energianvändningen samt att bidra till en bättre miljö.

Ser man till underhållet av vårt gatunät så är det idag mycket bristfälligt. För att få en ansvarsfull förvaltning av vårt gatunät och inte skjuta detta på kommande generationen så krävs det att man återinvesterar 1/20 del av vår totala yta av asfalt med nytt toppskikt. Detta innebär en årlig reinvestering av 23 300 m² asfalt vilket idag motsvarar ett investeringsbelopp om 4600 tkr. Denna investering behövs varje år under överskådlig framtid. För att täcka ökande kapitalkostnader så krävs en årlig höjning av driftsbidraget med 320 tkr.

Under 2019 är 2100 tkr avsatta vilket är ett steg i rätt riktning. Det är viktigt att understryka att fortsatt avsaknad av asfaltering kommer leda till att statusen på våra gator försämras så kraftigt så att det inte räcker med nytt toppskikt utan att man då även måste ta bort den befintliga asfalten och bygga upp hela asfalten på nytt vilket leder till helt andra kostnader. Idag ligger vi långt efter i underhåll.

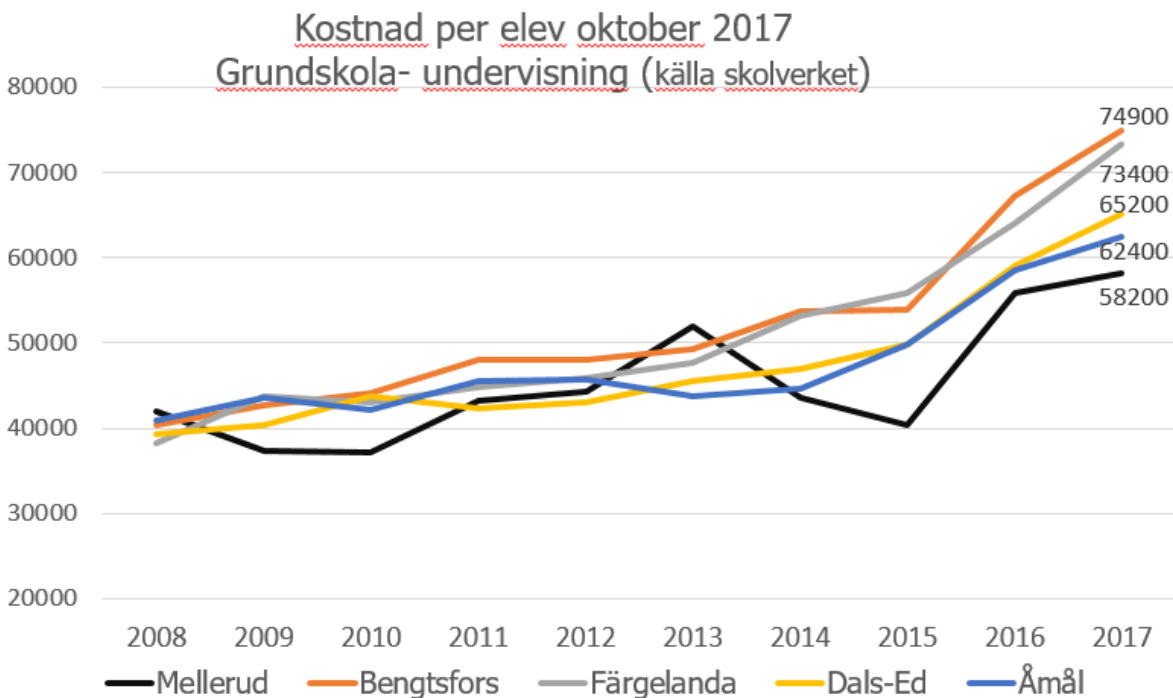
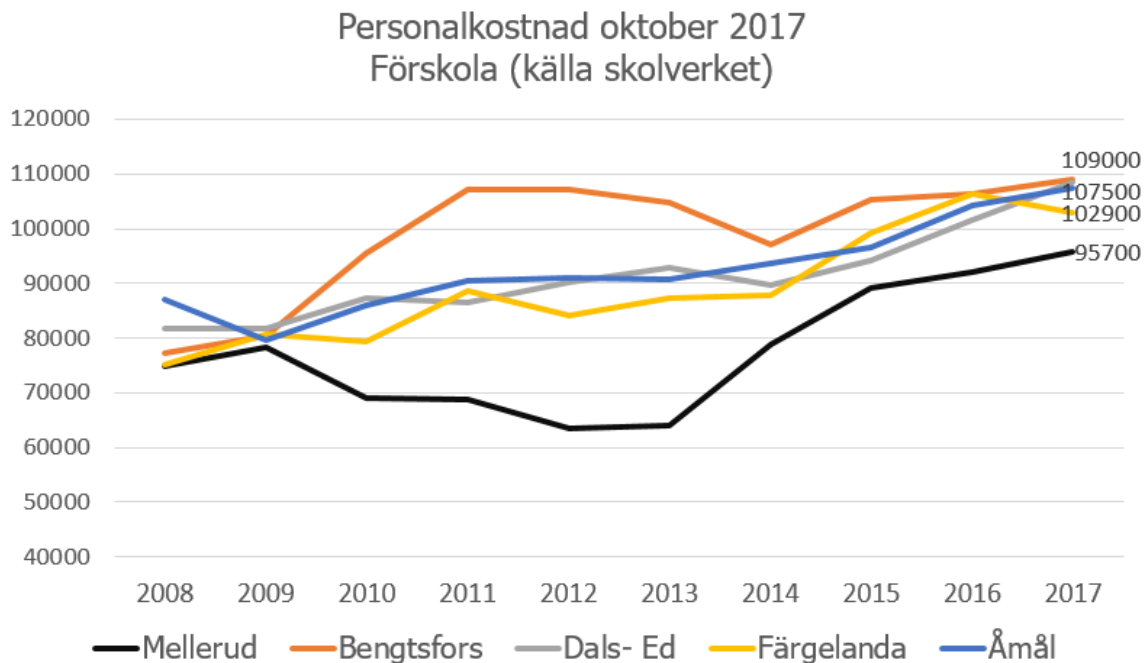
Jag bedömer att med ovanstående förslag kan förvaltningen inom ram fullfölja sitt uppdrag i enlighet med lagstiftning och till den omfattning som beskrivs ovan. Blir vintern snörik med mycket röjning och halkbekämpning så kommer det bli svårt att klara budget på Gata.

Magnus Olsson
Samhällsbyggnadschef

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Nuläge

Kultur- och utbildningsförvaltningen prognostiserar med ett underskott 2019. Nämnden beslutade i januari 2019 att kultur- och utbildningsförvaltningen ska genomföra kostnadssänkande åtgärder redan under 2019 med 7 mkr. I tjänstemannaförslaget 2020 finns ett besparingsförslag på ytterligare 5 mkr. Åtgärderna är mer av typ "hyvling". En av orsakerna är att kostnaderna för denna del av kommunens verksamhet inte sticker ut i förhållande till andra kommuner:

Kostnad per elev totalt Mellerud 103 700 kr. Kommungruppen 110 900 kr.
Riket 109 500 kr.

Åtgärder vid besparingskrav Kultur- och utbildningsförvaltningen 2020

Enhet	Belopp tkr	Åtgärder
Rådaskolan	775	Nerdragning stöd- och resurstjänster. Minskning B-språk franska. Köprestriktivitet.
Nordalsskolan	745	Nerdragning stöd- och resurstjänster. Vakans pga. tjänstledighet tillsätts ej 2020. Köprestriktivitet.
Fagerlidsskolan	325	Vakans pga. tjänstledighet tillsätts ej, neddragning på resurssidan och elevassistent. Köprestriktivitet.
Åsebro/ Åsen	415	Nerdragning stöd- och resurstjänster. Begränsningar tillsättande vikariat, samarbete skola/fritids minskar kostnader, visstidsanställda övergår i timanställning. Köprestriktivitet.
Karolinerkolan	470	Nerdragning stöd- och resurstjänster. Vikarietillsättning begränsas, ersätter inte visstidsanställda i samma omfattning som tidigare. Köprestriktivitet.
Särskolan	120	Många elever på ingång. Svårt att spara. Köprestriktivitet.
Dahlstiernska gymnasiet	540	Nerdragning stöd- och resurstjänster. Minskad användning av timvikarier, köprestriktivitet, oस्थ्यel, lärare får fler undervisningstimmar.
Stinsen	100	Nerdragning personal. Köprestriktivitet.
VUX/AME	700	Nerdragning personal. Köprestriktivitet. Ökad extern projektfinansiering av verksamheten
Kulturskolan/ Bibliotek	810	Tillsätter ej vikariat på bibliotek/kulturskola, minskad planerad verksamhet under 2020. Minskat utbud. Köprestriktivitet.
Summa	5000	

Risker, konsekvenser och åtgärder för att nå en budget i balans 2020

Risker vid åtgärder för en budget i balans - 5 mkr	Åtgärder –för att ta minska risker och främja arbetsmiljön efter åtgärder.
Nerdragning stöd- och resurstjänster kan medföra risk för ohälsa på grund av ökad arbetsbelastning med fler/nya arbetsuppgifter	Rektor bedriver ett coachande och salutogent ledarskap som motiverar varje individs och arbetsgrupps vilja och förmåga att ta ansvar. Rektor beslutar om vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras när tillgänglig tid inte räcker till för alla arbetsuppgifter. I medarbetarsamtalet berörs villkor och förutsättningar för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som inkluderar fördelning av arbetsuppgifter, krav, resurser och ansvar.
Nerdragning stöd- och resurstjänster kan medföra risk för ökad sjukfrånvaro på grund av stor arbetsmängd eller psykisk påfrestning.	Rektor bedriver ett coachande och salutogent ledarskap som motiverar varje individs och arbetsgrupps vilja och förmåga att ta ansvar. Tidig kontakt och uppföljning vid korttidsfrånvaro mellan chef-medarbetare. Om ohälsan beror på en för hög arbetsbelastning beslutar rektor om vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras när tillgänglig tid inte räcker till för alla arbetsuppgifter.
Nerdragning stöd- och resurstjänster kan medföra en ökad personalomsättning och påverka arbets-belastningen på enheten.	Rektor bedriver ett ledarskap som bygger på tillit, dialog, trivsel, medarbetarskap och en tydlighet i roller och arbetsuppgifter för medarbetare. Trivselhöjande åtgärder genomförs på enheten.
Nerdragning stöd- och resurstjänster kan leda till en försämrad måluppfyllelse	Utveckla ledarskapet i klassrummet genom kompetensutveckling. Utveckla överlämningen mellan skolor.
Personalneddragning AME medför en risk för minskad sysselsättning	Utveckla samverkan mellan Vuxenutbildning, AME, IFO, Arbetsförmedling och Försäkringskassan.
Restriktivitet inköp och kompetensutveckling kan leda till en minskad måluppfyllelse	Mer kollegial fortbildning på enheten, samordning vid inköp, följa avtal
Neddragning av personal kulturskolan och Bibliotek kan medföra en längre kö, färre aktiviteter, försämrad service, minskade öppettider.	Genomföra färre aktiviteter, införa automatiserad in- och utlåning

Personaltäthet olika verksamheter

	Förskola barn/årsarbetare		Grundskola Elever/lärare (heltidstjänst)		Fritids barn/årsarbetare		Dahlstiernska gymn. elever/lärare (heltidstjänst)	
	Mellerud	Riket	Mellerud	Riket	Mellerud	Riket	Mellerud	Riket
2018	5,3	-	11,2	-	20,4	-	8,9	-
2017	5,2	5,1	11,1	11,9	17,1	20,9	9,1	11,1
2016	5,3	5,1	11,4	11,8	17,4	21,7	10,7	11,4

Källa: 2016–2017 Skolverkets kommunblad. Förskoleklass och grundskola är åtskilt i Skolverkets kommunblad. Pedagogisk omsorg räknas ej med i verksamheten förskola i Skolverkets kommunblad. 2018: års siffror i tabellen ovan är hämtade från bokslut 2018 eftersom Skolverkets kommunblad inte är sammanställt förrän efter sommaren.

Prognosticerat barn/elev antal

Kultur- och utbildningsförvaltningens elevantal är oförändrat mot tidigare år. Förskoleverksamheten har ökat mot tidigare år. För närvarande finns behov av ytterligare förskolelokaler.

Förskola

Antal barn, ej asyl – prognos 2019-03-15

	Bokslut 2018	Budget 2019	Nuläge 190315	Budget 2020
Barnomsorg	393	476	450	486
Pedagogisk omsorg	16	12	11	11

Från nuläge 190315 tillkommer ytterligare 45 förskoleplatser genom en planerad uppstart av två nya förskolor efter sommaren. Ytterligare 15 förskoleplatser tillkommer genom en uppstart av femårsgrupp på Fagerlidsskolan.

Antalet asylsökande barn som är aktuella för förskolan har minskat något under det senaste året. Nu finns det 20 asylsökande barn i Melleruds förskolor. Många av dessa barn kommer att få permanent uppehållstillstånd och finnas kvar på våra förskolor. Anhörighetsinvandringen har ökat.

Fritidshem

Antal barn, ej asyl – prognos 2019-02-18

	Åsen	Karoliner	Nordal	Fagerlid	Åsebro	Total
2020	35	90	113	82	44	364
2019	36	100	116	89	41	369

Fritidshemmen har ökat sin verksamhet 2019. På flera av fritidshemmen har ytan per barn minskat. En stor del av fritidshemmens aktiviteter sker dock i utemiljön.

Grundskolan

Antal elever, ej asyl – prognos 2019-02-18

År	Råda	Åsen	Dals-Rostock	Nordal	Mellerud Södra	Åsebro	Summa
2019	284	64	139	289	95	78	948
2020	268	71	151	303	105	88	984
2021	282	71	157	303	98	87	997
2022	306	69	166	298	89	88	1014
2023	315	68	172	295	94	91	1034
2024	314	70	175	294	95	88	1035

Asyleleverna motsvarar i början av 2019 cirka 4 % av det totala elevunderlaget vilken är en minskning med 3,5% jämfört med tidigare år.

Elevantalet har varit konstant under läsåret 17/18. Några tecken på en elevminskning framöver kan inte ses. Troliga orsaker är att anhörighetsinvandringen ökat under det senaste året, vilket påverkar elevprognosens exakthet. Andelen asylelever minskar då många får uppehållstillstånd och då definieras som svenska elever. Elevgruppen "nya svenskar" håller upp elevunderlaget i grundskolan och gör att elevtalet i grundskolan inte minskar. I gruppen "nya svenskar" ingår de elever som fått permanent uppehållstillstånd, EU-medborgare och anhörighetsinvandrare.

Antalet elever med annat modersmål ökar och utgör cirka 35 % av elevgruppen i grundskolan.

Särskolan

Särskolans elevtal är 2 gymnasieelever fler än 2018.

Gymnasiet

Antal elever, ej asyl – prognos 2019-02-18

Budgetår	Åldersgrupp	Sålda platser	Dahlstiernska	IKE	Varav överåriga	Summa, Dahl+IKE	Elevpeng Till Dahlstiernska
2018	316	41	130	233	47	363	171
2019	322	30	135	235	48	370	165
2020	311	20	131	227	47	358	151
2021	284	20	119	207	43	326	139
2022	268	20	112	195	40	308	132

Gymnasiet bibehåller sin elevnivå. Antal överåriga elever och elever med annat modersmål ökar. Av Dahlstiernskas elever går 40 % på IM programmen, de flesta på IM språk med annat modersmål. Detta kräver ökade satsningar under många år. För ökad måluppfyllelse krävs extra satsningar på modersmål och studiehandledning på modersmålet. 45 % av eleverna på Dahlstiernska har ett annat modersmål. För att klara en god måluppfyllelse behövs resurser för särskilt stöd.

Prognosen för antalet gymnasieelever pekar på ett elevtal på 358 elever för 2020. Antalet "nya svenskar" påverkar den genomsnittliga studietiden för att nå examen. Det kommer att ske en ökning av antalet elever som behöver mer än tre år för att klara sina gymnasiestudier. Dessa elever medverkar till att gruppen överåriga ökar.

Under de senaste budgetåren har kostnaderna per elev beräknats vara ungefär lika för de elever som går på Dahlstiernska gymnasiet och för de elever som går på andra gymnasieskolor (IKE - inter kommunala ersättningar).

2019-03-15 är antalet elever på Dahlstiernska 179 inklusive 23 elever med asylersättning. 16 elever är överåriga (exklusive 63 IM elever) Antalet elever med IKE ersättning är 202.

Vuxenutbildningen

Mars 2019 är antalet SFI elever 140 jämfört med 177 mars 2018. Övriga vuxenstuderande är mars 2019 165 elever och mars 2018 148 elever. Totalt en minskning med 28 elever.

Vuxenutbildningens verksamheter har under 2018 finansierats med 6,1 mkr i budgetram och med 5,4 mkr ur kommunens flyktingpåse.

Förväntad utveckling av förvaltningens uppdrag

Det är en kö till förskolan trots en utökning av med 60 nya förskoleplatser under 2018. Det blir allt svårare att klara barnomsorgsgarantin med plats inom 4 månader. En ökad nyttjandegrad och en ökning av nyanlända ökar behovet av platser. Två nya förskolor planeras öppna under 2019. Detta kommer att medföra ökade investerings- drifts- och personalkostnader.

Under 2018 har asylelever, anhöriginvandring med uppehållstillstånd och EU invandringen medverkat till ett barn- och elevtal med ett oförändrat antal jämfört med tidigare år.

I kommunen finns en grupp ensamkommande ungdomar på högstadiet och gymnasiet som behöver modersmålsstöd samt särskilt stöd för att klara kunskapsmålen. Denna grupp kommer också att öka andelen överåriga gymnasieelever. Dessa elever kan behöva 4–5 år på sig för att klara sina gymnasiestudier.

För att de nyanlända i Mellerud ska etablera sig snabbare på arbetsmarknaden har Vuxenutbildningen i Mellerud startat en vård- och omsorgsutbildning med språkstöd. Detta är en ny typ av yrkesutbildning där man kombinerar studier mot vård och omsorg med studier i svenska som andraspråk samt yrkessvenska.

AME:s verksamhet övergick till Kultur- och utbildningsförvaltningen fr.o.m. september 2018. Andelen öppet arbetslösa februari 2019 i Mellerud är 10,3 %. Endast två kommuner i Västra Götaland har en högre arbetslöshet. En viktig uppgift för AME att hitta sysselsättning för nyanlända som är klara med sin SFI utbildning för att underlätta möjligheten att komma in på arbetsmarknaden.

Måluppfyllelse

Under åren 2013–2015 har måluppfyllelsen ökat i grundskolans åk 9. Behörigheten till nationellt program åk 9 var 87% 2018. Behörigheten var den näst högsta bland Fyrbodals 14 kommuner. Exempel på åtgärder under 2017/2018 var ett ökat fokus på att fler elever är godkända i kärnämnen. Insatser med extra undervisning utanför schemalagd tid sker på de flera av kommunens skolor för att fler elever ska klara betyg i alla ämnen. Denna undervisning är finansierad via statsbidrag för ökad jämlikhet i skolan.

Åtgärder för att anpassa verksamheten till budgetram samt kommunens flyktingpåse under budgetåret

Kultur- och utbildningsförvaltningen har utökat sina verksamheter på grund av ett ökat barn- och elevtal.

Åtgärder för att anpassa ekonomin efter budgetram och medel ur påsen är bland annat:

- Kultur- och utbildningsnämnden har beslutat om en besparing för verksamheterna motsvarande 5% på enhetens ram.
- Kontinuerlig och löpande uppföljning av barn- och elevantal
- Samverkan kring resurser på den egna enheten, mellan enheter och verksamheter.
- Enhetscheferna följer månadsvis upp avvikelser, rapporterar till huvudmannen och gör snabba åtgärder för att komma i balans.
- Huvudmannen bevakar och söker statsbidrag för att finansiera och utveckla de olika verksamheterna i förvaltningen.

Budgetförutsättningar 2020

Antal elever, ej asyl – prognos 2019-02-18

Förskola + familjedaghem	Förskoleklass + grundskola	Fritids	Gymnasiet	Vuxenutbildning
497	984	364	358	300

Förskola och skola har inte minskat sitt barn- och elevantal under senaste året. Hur stor barn- och elevökningen blir under 2019 och 2020 är antaganden.

18 % av KUN:s verksamheter finansierades 2017 med hjälp av statsbidrag, den största delen från kommunens "flyktingpåse". Om barn- och elevtalet kvarstår samtidigt som flyktingpåsen tar slut krävs en ökad ram för att bedriva verksamheterna i samma omfattning som idag. Under 2020 beräknas 16,3 mkr av förvaltningens verksamhet finansieras via "påsen".

Mkr	Ram	Asylmedel	Övriga riktade stadsbidrag	Påsen	Summa
Ram 2018	203	10	17	24	254
Ram 2017	195	12,7	13	16,3	238

Prognosticerat behov av ramökning 2020

<i>Behov, ej i ram 2019</i>	<i>Kronor påsen 2019</i>	Behov 2020	Ram-ökning 2020
<i>SFI – finansiering av personal, tolkkostnader och läromedel.</i>	<i>3,3 mkr</i>	SFI, elevökning, personal, tolkkostnader och läromedel.	2,3 mkr
<i>Finansiering av gymnasial vuxenutbildning, elever som läst klart SFI fortsätter att studera.</i>	<i>1,5 mkr</i>	Gymnasial vuxenutbildning, elevutökning. Elever som läst klart SFI fortsätter att studera.	2,5 mkr
<i>Hyreskostnader Tallåsens FSK, klassrumsmodul på Nordalsskolan och 2 nya klassrum fr.o.m. aug, fyra moduler på Lundens förskola. Höjd hyreskostnad Stinsen. Hyra Nordals nya klassrum tillkommer. from aug</i>	<i>3,2 mkr</i>	Hyreskostnader Tallåsens FSK, klassrumsmodul på Nordalsskolan, fyra moduler på Lundens förskola. Höjd hyreskostnad Stinsen. Hyra för Nordals 2 nya klassrum tillkommer	3,2mkr
<i>Finansiering av förskolans utökade personalbehov, 5-års grupp Fagerlidsskolan aug -19, fsk Lunden & Kroppefjäll.</i>	<i>8,0 mkr</i>	Finansiering av förskolans utökade personalbehov 5-års grupp Fagerlid, fsk, Lunden & Kroppefjäll.	8,7 mkr
<i>Finansiering av förskolepersonal (750 tkr) + hyreskostnad (170 tkr) om Blåklinten öppnar aug-19.</i>	<i>0,9 mkr</i>	Finansiering av blåklinten, förskolepersonal (1,5 mkr) + hyreskostnad (340 tkr) + Blåklinten.	1,7 mkr
<i>Finansiering av ny förskola i centrala Mellerud, ökad personalkostnad först 2020, inventarier, hyra, investeringar som ökad investeringskostnad.</i>	<i>0 mkr</i>	Finansiering av personal och hyreskostnad av ny förskola i centrala Mellerud.	? mkr
<i>Statsbidrag mindre barngrupper</i>	<i>-1 mkr</i>	Statsbidrag mindre barngrupper	Ej beslutat
		Lagändring: Utökning, garanterad undervisningstid IM program 23 h/v.	1,3 mkr
<i>AME - flyktingverksamhet.</i>	<i>2,6 mkr</i>	AME - flyktingverksamheten	1,6 mkr
Summering	18,5 mkr	Summan ökar om kostnaden för ny förskola i centrala Mellerud startar och Blåklinten kvarstår.	21,3

Utifrån beräknat behov ur påsen 2019 kommer KUN att 2020 behöva cirka 21,0 mkr i utökad ram beroende på utveckling av elevtal.

Investeringar och inventariestkostnader äskas ur kommunens investeringsbudget 2019–2020. Det blir allt svårare att klara barnomsorgsgarantin med plats inom 4 månader. En ökad nyttjandegrad och en ökning av nyanlända ökar behovet av platser. Om andelen asylsökande minskar och många asylelever under 2019 får permanent uppehållstillstånd krävs en ökad budgetram för 2020. Med detta i beaktande och att förslagna besparingar kan genomföras ser jag att förvaltningen har förutsättningar fullfölja sitt uppdrag i enlighet med lagstiftning och till omfattning som beskrivs ovan.

Anders Pettersson
Kultur- och utbildningschef
Mellerud

Socialförvaltningen

Socialnämndens budget har räknats upp enligt föreslagna schabloner för löner och priser. Utökade åtaganden och följande kostnadsökningar 2019 och 2020 har i detta förslag finansierats inom den befintliga verksamheten.

Nuläge

Prognosen för 2019 pekar på ett underskott på 5,5 mnkr. Underskottet kommer från kostnaden för familjehemsplacerade barn via konsulentstödda familjehem inom verksamheten för Individ och familjeomsorgen – IFO. Sektor Stöd och service samt Vård och Omsorg bedöms ha en budget i balans under 2019.

Socialnämnden beslutade att ge Socialförvaltningen i uppdrag att arbeta för en verksamhet med budget i balans 2019 utifrån följande sju punkter:

- 1) Tydliga behovsanalyser vid rekrytering av tjänster.
- 2) Restriktivitet vid inköp.
- 3) Behovsanalyser inför kompetensutveckling.
- 4) Arbeta för att omvandla konsulentstödda familjehem till arvoderade. Målsättning är minst 4 st. under 2019.
- 5) Göra en ekonomisk analys av kostnaderna inom Vård och Omsorg/Särskilt boende.
- 6) I så stor utsträckning som möjligt samverka med AME för att få ut individer i arbete. (IFO-AME samt Stöd och Service-AME)
- 7) Hemmaplanslösningar i möjligaste mån vid beroendebehandling samt använda familjebehandlare för hemmaplanslösningar i den mån det går. Förvaltningen skall ta fram en plan för uppföljningar av placeringar inom både vuxenenheten samt inom enheten för barn och unga.

Nyläge 2020

Samtliga punkter ovan kommer Socialförvaltningen att fortsätta arbeta med under 2020. För att kunna komma till en ännu mer stabil budget i balans under 2020 har Socialförvaltningen följande förslag för kostnadsreduceringar:

• Konvertera konsulentstödda familjehem till arvoderade (6 st.)	- 3 873 000:-
• Missbruksvård, samarbete IFO - Stöd och service	- 1 000 000:-
• Försörjningsstöd	- 500 000:-
• Familjebehandlare (finansiering via tillväxtverket)	- 1 350 000:-
• Anhörigstöd (använda interna resurser)	- 339 000:-
• Chef i beredskap	- 250 000:-
• Konvertering av SSK → USK	- 215 000:-
Totalt	7 527 000:-

Konsekvenser av förslag, budget i balans 2020:

- **Konvertera konsulentstödda familjehem till arvoderade**
Vi behöver arbeta systematiskt och strukturerat för att kunna genomföra förändringen. Arbetet med struktur, samverkan och systematisering påbörjas redan under 2019. Förutsättningen för att kunna genomföra förändringen är att arbeta systematiskt med en kartläggning av konsulentstödda familjehem. Utarbeta metod för arbetet utifrån att titta på hur andra kommuner (Åmål) gjort. Avsätta tid för genomförandet. Planeringen är att följa upp ärenden kontinuerligt

samt i ett tidigt skede arbeta med individer på hemmaplan istället för att ha längre placeringar.

- **Missbruk och beroendevård, samarbete Sektor IFO – Sektor Stöd och service**
Beroendebehandlare, missbrukshandläggare och boendestöd i nära samverkan för att minska risken att behöva placera individer på behandlingshem utifrån LVM. Sektor IFO samt Sektor Stöd och service behöver utarbeta en samverkansmetod för att vi ska kunna jobba med helheten kring en individ i behov av stöd. En individ kan behöva professionell beroendebehandling men hen kan också behöva ADL-stöd. Sektorcheferna kommer ta fram tydliga direktiv kring hur arbetet ska genomföras samt beskriva förväntningarna på samverkan. Planering är att följa upp ärenden kontinuerligt samt i ett tidigt skede arbeta med individer på hemmaplan istället för att ha längre placeringar.
- **Försörjningsstöd**
Utifrån fortsatt och utökad samverkan med AME för att få ut individer i eget arbete/egen försörjning ska vi kunna minska försörjningsstödet. Vi kommer också arbeta för att fortsätta bygga upp tydliga strukturer kring hur vi arbetar med individer som erhåller försörjningsstöd.
- **Familjebehandlare**
(finansiering via tillväxtverket). En del av familjebehandlarnas arbete utgår från att jobba med samverkan kring Ungdomscentralen Stinsen. Därav riktas del av familjebehandlararbetet mot Ungdomscentralen Stinsen.
- **Anhörigstöd**
Anhörigstöd på 50% tas bort och/eller förflyttas till annan medarbetare såsom demens-sjuksköterska. Anhörigstöd riktat mot beroende/missbruk utförs av beroendebehandlare, vilket sker redan idag. Vi använder interna resurser och behöver göra en risk och konsekvensanalys av de arbetsuppgifter nuvarande anhörigstöd har. Anhöriggruppen som träffas regelbundet under året får ledas av demenssjuksköterska.
- **Chef i beredskap**
Endast använda chef i beredskap under helger. Utveckla arbetet med tillitsbaserad styrning/ledning. Idag finns en chef i beredskap varje kväll/natt, samt hela helger året om. Kostnaden är större än behovet och med ett utvecklat arbete med att ge ansvar samt som medarbetare ta ansvar vill vi avgränsa uppdraget "chef i beredskap" till att enbart gälla under helgerna.
- **Konvertering av Sjuksköterska SSK → Undersköterska USK**
En ökad bemanning för uppdrag enligt socialtjänstlagen vilket är positivt (USK). Ett nytt arbetssätt för nattpatrull samt sjuksköterskor på natten som kan kräva ensamarbete för båda yrkeskategorierna. Risk och konsekvensanalyser ska göras med alla inblandade samt gentemot patientsäkerheten.

Jag bedömer att med ovanstående åtgärder kan förvaltningen inom ram fullfölja sitt uppdrag i enlighet med lagstiftning och till den omfattning som beskrivs ovan. Samtliga åtgärder kräver att risk- och konsekvensanalyser genomförs.

Malin Johansson
Förvaltningschef

Framtid – 2021

Det nya särskilda boendet SÄBO på Ängenäs förväntas tas i drift under hösten 2020 med pågående inflyttning under hösten/vintern 2020. Socialförvaltningen har sett över

verksamheten för våra särskilda boenden och lämnar tre förslag på hur vi kan hantera frågan kring våra SÄBO-platser i framtiden. Under förslagen står fördelar och konsekvenser

Bakgrund

Antalet personer med demenssjukdom kommer öka kraftigt efter 2020 när det stora antalet personer som föddes på 1940-talet uppnår hög ålder (*Källa socialstyrelsens Nationella riktlinjer 2017*). Vi vill kunna möta den framtid som forskare ser utifrån behov samt våra egna analyser gällande vilka som har behov av och söker SÄBO.

År 2025 beräknas 180 000 personer i Sverige ha en demenssjukdom. 2050 kan så många som 240 000 personer vara drabbade – om dagens befolkningsprognos slår in och inget botemedel utvecklas till dess. Beräkning för hela Sverige innebär ca 180 personer i Mellerud) (*Källa Svenskt Demenscentrum*) Melleruds kommun ligger idag lägre på antalet demensplatser än övriga Fyrbodal.

2018 - 2019

Vi har minskat antal SÄBO-platser med 13 stycken sedan 2018 vilket ligger i nivå med närliggande och jämförbara kommuners antal platser per invånare. Vi ser att det genomsnittliga behovet under året ligger på ca 138 platser. I dagsläget har vi 140 platser totalt.

Genomsnittligt antal särskilda boendepplatser per invånare i Fyrbodal ligger på 0,10–0,16 platser per invånare (Mellerud 2019 ligger det på 0,15).

Socialförvaltningen ser en möjlighet till att utveckla och förbättra arbetet med Särskilda boenden framförallt då vi öppnar Ängenäs och vi lämnar nedan förslag på möjliga sätt att möta framtiden och använda våra kompetenser och resurser på ett bra sätt.

År 2019		Kategorifördelning				Kostnad/ plats (i kr)
Enhet	Platser	Somatik	Demens	Korttid	Summa	
Kroppefjäll	20	0	20	0	20	641 480 kr
Skållerud	33	33	0	0	33	508 768 kr
Fagerlids gruppboende	27	0	27	0	27	616 532 kr
Fagerlidshemmet	44	44	0	0	44	512 991 kr
Bergs korttid	16	0	0	16	16	664 211 kr
Ängenäs	0	0	0	0	0	
Summa	140	77	47	16	140	567 602 kr

Tabell 1: Fördelning av platser 2019 per enhet och boendekategori. Platskostnad exkl. hyreskostnad

Förslag 1

Totalt antal platser 128–132 (dragspelsplatser på korttids):

Förutsättning för förslaget är att Bergs Korttid är kvar i befintliga lokaler. Vi stänger Skållerudshemmet.

Fördelar:

- Rehabiliteringen och Korttids kommer ha en gemensam chef och finns då i samma lokaler vilket innebär en helhet för verksamheten.
- Rehab-baracken kan utnyttjas som förråd och träningslokal för Rehabiliteringen.
- Hälso- och sjukvårdsenheten och Rehab finns i samma lokaler och det kan gynna tilltänkt nattorganisation med en sjuksköterska som då kan utgå från korttiden.

Stänga Skållerudshemmet:

- Idag är det inte så många som önskar bo på Skållerudshemmet och det är svårt att anvisa platser dit.
- En skenande ekonomi bl.a. för att det bor flera vårdtagare med demensdiagnos vilket boendet inte är lämpat för.

- På delar av Skållerudshemmet är arbetsmiljön svår att komma till bukt med. Det är svårt att bedriva förändringsarbete och flera medarbetare vill inte komma och arbeta där.

Konsekvenser:

- Tillagning och distributionskök stängs.
- Ny lokal till hemvårdsgrupp (hemtjänst).
- Utemiljön kring korttiden på Bergs behöver uppdateras och göras trevlig.
- Övervakningen på Bergs behöver viss ombyggnad och anpassning till kontorsmiljö för REHAB-enheten och Hälso- och sjukvårdsenheten inklusive chefer.

Förslag 1/Bergs korttid kvar		Kategorifördelning				Kostnad/ plats (i kr)
Enhet	Platser	Somatik	Demens	Korttid	Summa	
Kroppefjäll	0	0	0	0	0	
Skållerud	0	0	0	0	0	
Fagerlids gruppboende	18	0	18	0	18	631 997 kr
Fagerlidshemmet	44	44	0	0	44	511 182 kr
Bergs korttid	16	0	0	16	16	663 903 kr
Ängenäs	54	0	54	0	54	631 997 kr
Summa	132	44	72	16	132	595 593 kr

Tabell 2: Fördelning av förslag 1 per enhet och boendekategori. Platskostnad exkl. hyreskostnad

Förslag 2

Totalt antal platser 133- 137 (dragspelsplatser på korttids)

Fördelar :

- Korttids på Fagerlidshemmet. Vi skapar möjligheten för en bättre miljö för de vårdtagare inklusive anhöriga som är svårt sjuka eller kommer till korttids för vård i livets slutskede.
- Vi kan växelvråda samt ha korttid för personer med demenssjukdom kvar på Fagerlidsgruppboende och även lägga dagverksamheten i anslutande lokal. Detta gör att personer med demens kan vara längre hemma och anhöriga kan avlastas på ett bra sätt.

Förslag 2 /Bergs korttid		Kategorifördelning				Kostnad/ plats (i kr)
Enhet	Platser	Somatik	Demens	Korttid	Summa	
Kroppefjäll	0	0	0	0	0	
Skållerud	30	30	0	0	30	511 182 kr
Fagerlids gruppboende	11	0	11	0	11	631 997 kr
Fagerlidshemmet	40	27	0	13	40	560 816 kr
Bergs korttid	0	0	0	0	0	
Ängenäs	54	0	54	0	54	631 997 kr
Summa	135	57	65	13	135	584 059 kr

Tabell 3: Fördelning av förslag 1 per enhet och boendekategori. Platskostnad exkl. hyreskostnad

Förslag 3

Totalt antal platser 123:

Fördelar:

Stänga Skållerudshemmet:

- Idag är det inte så många som önskar bo på Skållerudshemmet och det är svårt att anvisa platser dit.

- En skenande ekonomi bl.a. för att det bor flera vårdtagare med demensdiagnos vilket boendet inte är lämpat för.
- På delar av Skållerudshemmet är arbetsmiljön svår att komma till bukt med. Det är svårt att bedriva förändringsarbete och flera medarbetare vill inte komma och arbeta där.

Konsekvenser:

- Tillagning och distributionskök stängs.
- Ny lokal till hemvårdsgrupp (hemtjänst).
- Minskar antal platser med totalt 30 sedan 2018. Detta skulle göra att vi ligger i lägre än i stort sett alla närliggande/jämförbara kommuner.
- Eftersom vi idag har ett genomsnittligt behov av 138 platser skulle detta få konsekvenser som- ökad hemtjänst, ökad dagverksamhet behov av trygghets/seniorboende och andra alternativ från kommunen.
- Dagverksamheten behöver en lokal
- Utveckla arbetet kring biståndsbedömning av SÄBO.

Förslag 3/Stänga Skållerud		Kategorifördelning				Kostnad/ plats (i kr)
Enhet	Platser	Somatik	Demens	Korttid	Summa	
Kroppefjäll	0	0	0	0	0	
Skållerud	0	0	0	0	0	
Fagerlids gruppboende	27	9	18	0	27	591 725 kr
Fagerlidshemmet	42	26	0	16	42	569 361 kr
Bergs korttid	0	0	0	0	0	
Ängenäs	54	0	54	0	54	631 997 kr
Summa	123	35	72	16	123	601 769 kr

Tabell 4: Fördelning av förslag 1 per enhet och boendekategori. Platskostnad exkl. hyreskostnad

Förslag till beslut

Beslut

Antagande av budgethandlingen omfattar även nedanstående förslag till beslut.

Finansiella mål i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning

- A. **Investeringar ska finansieras med egna medel.** Definieras som summan av årets resultat och avskrivningar. (Vill man investera mer så krävs bättre resultat). Vid beslut av Kommunfullmäktige om investeringsnivå som kräver upplåning, upphävs detta mål.
- B. **Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse.** Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.
- C. **Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 10 tkr/inv.** Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.
- D. **Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.** Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst uppgå till 2 %.

På grund av hög investeringsnivå för budgetåret 2020 och planåren 2021-2022 medges undantag för mål A och C.

Verksamhetsmål i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning

Beskrivs i stycket Styr- och ledningsplan på nästa sida i detta dokument. Kommunfullmäktiges mål är avsedda att gälla innevarande mandatperiod och ett år in i nästkommande. Nämndernas mål beslutas för ett år i taget. Rapportering av måloppfyllelse till Kommunfullmäktige sker i samband med delårsbokslut och bokslut.

Skattesats

För 2020 fastställs skattesatsen till 22:60 kronor per skattekrona.

Borgensram och låneram

Borgensram för AB Melleruds Bostäders låneförpliktelser uppgår till 190 Mkr

Kommunens låneram utökas med 105 Mkr för att därefter uppgå till 401,3 Mkr.

Vision

Mellerud – en drivande och nytänkande kommun i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras.

Att samlas kring en tydlig vision ger en stark ledstjärna mot framtiden. Melleruds vision ska ge en bild och en samsyn kring utvecklingen som överbryggat politiska gränser och som inbegriper alla.

Mellerud – från historia till framtid

Melleruds historia präglas av jordbruk, järnväg, industri och handel med varor och tjänster. Akvedukten i Häverud byggdes med djärv och innovativ teknik. Akvedukten är en symbol för hur nytänkande ligger till grund för utveckling.

På samma sätt som industrin och tekniken utvecklats under 1900-talet ska företagen utvecklas under 2000-talet. Det ska ligga ett tydligt fokus på miljö och miljövänlig produktion och tillverkning. Mellerud ska tillvarata kommunens stora möjlighet när det gäller biogas och vindkraft. Genom satsningar på förnyelsebar energi ska Melleruds kommun bli självförsörjande på energi.

Att satsa på hållbar utveckling där varje generation bär sina kostnader och inte överlämnar ekonomiska skulder eller miljöskulder till kommande generationer är av största betydelse.

Turismnäringens utveckling är av vikt för kommunen. Denna ska utvecklas ytterligare genom kunskap, kompetens samt vilja och mod att tänka nytt.

De kommunala verksamheterna

För att kunna attrahera framtidens företag, både existerande och nya, lokala och externa, ska Mellerud vara bland de bästa inom sitt geografiska område när det gäller näringslivsklimat, utbildningsmöjligheter, livskvalitet och omtanke om människorna som bor och verkar i kommunen.

Melleruds kommuns verksamhet ska inta en särställning, och erbjuda service med hög kvalitet, som svarar upp mot de krav kommuninvånarna ställer.

Mellerud – det framtida valet

Melleruds kommun ska vara det självklara valet för såväl boende som företag. Detta ger oss en möjlighet att tillsammans skapa välbefinnande i framtiden. Kommunens roll ska vara att mobilisera alla krafter och få dem att arbeta mot samma mål. De stora resultaten ska nås genom att människor i näringslivet, organisationerna och de kommunala verksamheterna drar åt samma håll.

Inriktningsmål

Melleruds kommun ska:

- alltid sätta medborgaren i centrum
- vara en offensiv kommun, som står för nytänkande, och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet
- erbjuda god livskvalitet
- prioritera barnfamiljer och ungdomar
- erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt